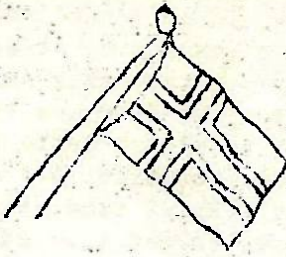

FRITT

LAND

Nr. 23 - 1. Arg.

Fredag 5. mai 1944

DEN SVENSKE NAZIJAKTEN

Vi har mottatt følgende:

Vi i Norge venter nå spent på den svenske regjeringens svar på de alliertes note til Sverige om kulelagereksporten. Vil Sverige stoppe leveransene av kulelagra til Tyskland eller skal den svenske understøttelse av nazistene fortsette.

Tyrkia har nå gitt et klart svar. Fra lørdag 22. april 1944 gir hele den tyrkiske leveranse av krom til de allierte. Vil Sverige følge Tyrkias eksempel?

De allierte har med kolossale ofre og med en veldig innsats av fly og menneskeliv redusert den tyske kulelagerindustri med den følge at situasjonen i hele rustningsindustrien er blitt kritisk. Men i dette for nazistene skjebnesvangre øisblikk trer svenskene hjelpende til. Den svenske kulelagerindustri representerer to tredjedeler av den tyske produksjon i Schweinfurt og den svenske eksport er nå blitt av vital betydning for nazistenes krigføring.

ER det ennå ikke gått opp for den svenske regjering at den arbeider på den gale siden? Hver dag dør nye tusener og det okkuperte Europa sykner hen under nazijakten. Men sv svenskene fortsetter å hjelpe nazistene.

At de svenske begreper må være ontaket av seg-selv-nok-politikken vises best av deres egen argumentasjon. Når det fra svensk hold hevdes at Sverige ikke kan stoppe kulelagereksporten til Tyskland, for da vil tyskerne (legg merke til tyskerne) stoppe leidebåttrafikken, da stiller begrepene i den grad på hodet at vi står helt uforstående. Hv om de allierte stoppet leidebåttrafikken?

Vi vet at størstedelen av det svenske folk og en stor del av den svenske presse deler vår oppfatning, men det hjelper så lite. For det er i Sverige som i Finland: det er regjeringen som bestemmer.

Denne artikkel har fått vente en stund på opptakelse. Som bekjent svarte den svenske regjering nei på de alliertes note. Red.

BERGEMS-KATASTROFENS STATISTIKK

Fra den tyske eksplosjonsulykken i Bergen foreligger det nå følgende tall, der er så påaktelige som det på det nevnte tidspunkt er mulig å skaffe dem:

175 hus totalt ødelagt

200 hus er så sterkt skadet at de må rives
1000 hus er meget sterkt skadet.

Ialt er 3000 hus av byens 15000 hus mere eller mindre skadet. Heri er ikke medregnet hus hvor det kun er gått vindusruter. I de tre førstnevnte kategorier av skadete hus var der 5196 leiligheter, bebodd av 9678 mennesker som nå er husville.

Fr. 31. april var det funnet 135 lik. Man regner at det er ca. 150 norske ialt. Det siste tallet av antagelig drepte må ifølge senere meldinger settes til 479.

egene har behandlet 380 sjenkader. 158 av disse ligger fremdeles på sykehus. Tallet på totalt blinde er 67 og 16 har mistet et øie. De siste meldingene gir ut på at 2000 ble hardt såret under ulykken og 11000 lettere skadet.

Eksplosjonen ble forårsaket av en båt, lastet med 1,6 tonn gummidynamitt, som var på vei nordover. Dette skip hadde helt ulovlig, mot norske protester, på tysk ordre, vært innom en rekke norske kystbyer før den kom til Bergen. I Bergen gikk båten istedenfor å legge til i en uthavn, helt inn til kaien. Like opp til dette skip la det til en mindre hollandsk båt (lektier), som var utlosset men fremdeles hadde gass i tankene. Dette skip begynte å reparere med autogen-sveisning. Som protest mot dette vannvittige foretagende ved siden av ammunisjonsbåten, forlot de norske lossarbeidere bryggen og var kommet et godt stykke vekk før ulykken skjedde. De fleste av dem ble således reddet. Flammene fra autogen-sveisningen antente den brennbare gassen og en stor flamme sto høit tilvers. Det brant i bortimot 12 min. før ilde antente ammunisjonen. Mange folk som så ildsøilen søkte ned i bomberrummene og ble reddet, ellers ville antallet av ofre vært meget større.

Ingen av bergensavisene har inneholdt den tyske påstand om at ulykken skyldtes sabotasje. Det er bare i landets øvrige aviser at denne frekke tyske påstand er innrykket, men vi har ennå ikke truffet noen som har trodd på den.

Sverige befinner seg i verste beredskaps-tillstand. Ifølge en melding fra Gøteborg ble alle permisjoner inndratt søndag. Matt til tirsdag ble Gøtakanalen sperret ved at det ble sendt to tankskip på tvers av ledet. Ved den norske grense arbeider svenskene ihvertfall med å grave ut miner.

For ca. 8 dager siden nektet den svenske regjering alle svenske skip å seile på Tyskland. Bare noen få tyske skip seiler.

SAMMENDRAG AV NYHETENE FRA LONDON ONSDAG

De alliertes luftangrep har satt ny rekord i april. - Britiske mosquitofly angrep natt til onsdag en kjemisk fabrikk i Leberkusen og skiftetomter i Agere. 5 tyske fly ble skutt ned over sine baser. Jernbanemål i Belgien og Nord-Frankrike ble angrepet. Motstanden fra Luftwaffe var ubetydelig og av de hundreder av fly som deltok er intet savnet. Genova, Kesselrings viktigste forsyningshavn, ble angrepet. Også Piazensa og forsyningshavnene Parma og Spezia er angrepet. De alliertes operasjoner på landjorden innskrenket seg til å avvise fiendtlige angrep. - Tito melder at tyskerne er drevet bort fra 3 støttepunkter i nærheten av Zagreb. - De alliertes kontrollkomite i Napoli melder at 35 000 flyktninger fra naziokkuperte land har reist gjennom Napoli. Sidon Tyskland okkuperte Frankrike er 80 000 franskmenn drept, 312 000 er satt i konsentrasjonsleir, 700 000 er sendt på tvangsarbeid i Tyskland. - Den britiske presse gir uttrykk for sin tilfredshet med at Spania har gitt etter, men den understreker at det er skjedd med motvilje og under påtrykk. - Den polske underjordiske arme har vunnet 2 slag mot SS ved Stanjev. Polakkene brøt gjennom de tyske stillinger og trakk seg tilbake til et sikkert sted. Russiske fly har angrepet Lwow. Under de siste angrep på tyskernes evakueringskip ved Sevastopol, er det senket 5 skip. - Amerikanske luftstyrker har rettet et kraftig angrep mot Truok. 800 tonn bomber ble kastet og 126 japanske fly ødelagt. Ingen amerikanske fly gikk tapt. - Utenriksminister Eden opplyste onsdag at det er sluttet en avtale med Kina angående lån til innkjøp av krigsmateriell. - Kong Haakon og kronprins Olav besøkte onsdag en uthavn for å dele ut medaljer. Båten de besøkte hadde gjort mere enn 50 turer over Atlanten med flybensin og fly. Dette er verdensrekord for en tankbåt. Kongen hilste på alle mann ombord og ga uttrykk for sin glede over igjen å treffe norske sjømenn.

Fredrikstad. Kl. 1 natt til mandag 1. mai ble 3 syklister stoppet for kontroll i Storgaten i Fredrikstad. 2 tyske og 1 norsk politimann ble skutt. De 3 syklister kom seg vekk, men syklene og en del bagasje, som inneholdt ammunisjon ble tatt.

NYHETENE FRA LONDON TORSDAG ETTERMIDDAG.

Vestfronten. Store styrker britiske bombefly angrep i natt mål i Frankrike og Tyskland. hovedmålene var Mailly St. for Reims, kommunikasjoner SV for Paris, Mont de Dedier ved Amiens og Indvighshafen. Tektene omfattet også mineutlegging. Flyene ble møtt av voldsom motstand fra tyske jagere og luftvernsartilleri. Fra disse flyangrep savnes 49 britiske maskiner. Angrepene skjedde i klart månelys. Angrepene fortsatte idag mot fly-

plasser i Holland og mål i Nord-Frankrike. -

Den franske avis La Vie Industrielle skriver om angrepene at de har forårsaket vanskeligheter i tyskernes sambandslinjer. På grunn av vanskeligheter med kulltransporten har alle våpenfabrikker måtte stoppe i 3 dager og andre viktige fabrikker i 4 dager. Reiseruter som tidligere tok 2.1/2 time, tar nå 5 timer. - 6 Mosquitofly har angrepet og ødelagt en bygning i Haag hvor tyskerne oppbevarte mange viktige dokumenter. Fredspalasset som ligger ved siden av den omtalte bygning ble ikke skadet, mens en tysk brakke som ligger i nærheten ble ødelagt. - I Den engelske kanal har franske og engelske marinefartøyer vært i virksomhet. Under et tysk angrep med E-båter mot den engelske kyst, ødelå den franske destroyer La Combattant en tysk E-båt.

Italia. Fra baser i Italia rettet britiske bombefly i natt et angrep mot Bucuresti. Det ble gjort stor skade på skiftetomter og rullende materiell. Idag angrep amerikanske Marauderfly sambandslinjer på Rivieraen. Andre mål for de alliertes luftangrep var Ventimiglia, grensestasjonen mellom Frankrike og Italia, Spoleto og Orvieto. Det ble også rettet angrep mot skipsfart på den jugoslaviske kyst. Under dag- og nattangrep i den siste uke er det blitt ødelagt 3 tog mellom Rom og Firenze.

Jugoslavia. Fra Titos hovedkvarter meldes at de jugoslaviske friskarer beleirer havnebyen Split på den dalmatiske kyst og at de har omringet Zagreb. Det meldes videre om heftige kamper i Slovenia. Andre friskarer har senket 4 lastebåter på Donau. Daily Telegraph skriver om de jugoslaviske friskarer at de i virkeligheten utgjør en ny front, som i vesentlig grad forenker Tysklands vanskeligheter.

Østfronten. Det er fremdeles stille med landangrep på Østfronten. De russiske kommunikerer melder om lokale kamper ved Tirasspol og Stanislavov. 600 tyskere falt under mislykte angrep. Ved Inestr har det russiske artilleri skutt ned 11 tyske fly i løpet av de tre siste dager. Det russiske flyvåpen har rettet angrep mot Lwow, mål i Nord-Romania, Bessarabia og fronten i Karpatene. Over 90 tyske fly ble ødelagt på bakken. Ved Sevastopol har russiske fly senket 20 tyske transportfartøyer i løpet av de siste 10 dager.

Frankrike. Journal de Geneve melder at tyskerne har arrestert og pint over 200 personer i Savoyen. Senere er 110 personer arrestert og fått samme behandling. Tyskerne gjør alt de kan for å knække motstandsbevegelsen i dette distrikt. I Paris har tyskerne foretatt store razziaer. Tusenvis ble arrestert. Eden har avgitt en erklæring om at de allierte vil samarbeide med den franske nasjonale frihetskomite når de allierte har gått i land i Frankrike.

Holland. De hollandske rektorer setter som betingelse for å gjenoppta sitt arbeide at lojalitetserklæringen som studentene har måttet avgi til nazistene blir avskaffet, at de studenter som arbeider i Tyskland kommer hjem og at det utstedes amnesti for de studenter som ligger i dekning.